

İşçi Davasını Baltalayanlar

**Tekstil İşçileri Sendikası Ayvansaray Şubesinden ayrılanlar
Pazar günü 40 kişi ile bir toplantı yaptılar**

Hür Mensucat Sendikası Kurucuları Kimlerdir?

İş Mahkemeleri Kanunu

Ankara (Hürbilet) — İş Mahkemeleri kurulması hakkındaki kanun tasarısı son şeklini almış ve B. M. M. müzakeresine başlanmıştır. Tasarı, işçilerle işveren arasında çıkan anlaşmazlıkların iş hayatına ait bilgi ve tecrübelerden istifade etmek üzere işçi ve işveren mümessillerinin iştirakiyle lüzum görülen yerlerde İş Mahkemeleri kurulmasını ve bu mahkemelerde bakılacak davaların çabuk, kolay ve her türlü harc ve resimden muaf tutulmasını mutazammıdır.

Kanun iş hayatımızda olduğu kadar adliyemizde de inkılâp yapacaktır.

Tasarının diğer sosyal kanunlar gibi en kısa bir zamanda kanuniyet kesbedeceğine inanıyoruz.

Son dakikada aldığımız habere göre tasarı Mecliste kabul edilmiştir.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliğine bağlı Tekstil Sanayi İşçileri Sendikası Ayvansaray şubesi üyelerinden bazılarının ve bu arada şube yönetim kurulu başkanı olan kimsenin önce istifa edip sonrada hiç bir kanun ve nizam ve hatta mantığa uymayacak bir esas dahilinde şubeye kayıtlı üyeleri toplantıya davet ettiği hemer herkes tarafından öğrenilmiş bulunmaktadır. Bugün bazı gazeteler tarafından günün meselesi haline getirilmek istenilen bu hâdiseyi bütün çıplaklığı ile umumî efkârın önüne sermeye karar vermiş bulunmaktayız.

Evvelâ cemiyetler kanununun 18. ci maddesine istinad ederek şube üyelerini genel kurul toplantısına davet eden kimselerin hareketi bir bakımdan değil, pek çok bakımdan uygunsuz ve kanunsuzdur. Burada hangi birisini anlatacağımız kestirememek durumundayız. Cemiyetler kanunu ve onun maddeleri hükmi şahsiyeti olan teşekküller içindir. Herhangi bir sendika elbette mezkûr kanununun hü-

kümleri şumülü içersine girebilir. Ancak, şubeler hiçbir şekilde hükmi şahsiyeti haiz bulunmadıkları için cemiyetler kanununun hükümleri ile kendiliğinden kongre yapamaz. Kaldı ki Ayvansaray şubesinin bağlı bulunduğu İstanbul Tekstil Sanayi İşçileri sendikasının ana tüzüğünde (ki istifa eden kimse her şeyden önce bu tüzük hükümlerine riayete mecburlardır) şube kongrelerinin yapılacağı ay gösterilmekte ve bu kongrelerin gün, saat ve yerlerinin sendika merkezi tarafından tesbit edilerek bir ay önce şubelere bildirileceği sarahaten anlatılmaktadır. Yaygaracı beylerin bu kadar açık bir ifadeyi de anlamaktan aciz bulun-

zük hükümlerine riayete mecburlardır) şube kongrelerinin yapılacağı ay gösterilmekte ve bu kongrelerin gün, saat ve yerlerinin sendika merkezi tarafından tesbit edilerek bir ay önce şubelere bildirileceği sarahaten anlatılmaktadır. Yaygaracı beylerin bu kadar açık bir ifadeyi de anlamaktan aciz bulun-

(Devamı 4 üncüde)

Makine ve Teknik İşçileri Sendikası

SENDİKA, İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNE İLTİHAK ETTİ

İki senedenberi faaliyette bulunan İstanbul Makine ve Teknik işçileri sendikası İşçi sendikaları birliğine iltihak etmişlerdir. Birlik tüzüğü hükümlerine göre geçen Cumartesi günü Birlik Yönetim Kurulu, haysiyet divanı ve Makine ve Teknik işçileri sendikası yönetim kurulu üyelerinden bazılarının iştirakiyle bir toplantı yapılmış ve mezkûr sendikanın birliğe kabulü meselesi görüşülmüştür.

Makine ve Teknik işçileri sendikası ile birliğe bağlanan sendikaların sayısı 20 yi bulmuştur.

Ahmet Topçuya Son Cevabım

Genç işçi arkadaşım,

Evvelâ sana söyleyeyim ki benim adım (Mehmet) değil, İsmail Teber dir. Yazının sonunda (Ya öyle işte Mehmet ağabey!) diyorsun da ondan bu ihtara lüzum gördüm.

Yazısına cevap verdiğim adamın adını bilmek lâzımdı. Bunu her halde unuttuğum olduğunu zan ediyorum. Hattâ temenni ediyorum. Çünkü aksi halde pek ayıp yaparak benimle alay etmiş olacaksınız! İstanbulda adamlar böyle alay ederlermiş. Böyle yapmış olmanı kabul edemem, çünkü bu hali bir Türk işçisine yakıştıramam.

Bu benim son cevabım olacaktır. Çünkü bu yazımda ağır iâflara maruz kalmaktan korkuyorum bir ikincisi de söylemediğim lâfları bana isnat ediyorsun. Bir üçüncü sebep daha var, oda şu (senin arkadaşından işçi nasıl gider?) diye beni seven, bana güveni olan, ve beni yıllardan beri faal vazifelere seçen arkadaşlarının yanında küçük düşürmeğe çalışıyorsun. Tartışma bu hale dökülürse elbette benimde söyleyecek bir kaç lâfım vardır. Seni küçük düşürmem ise ayıp olur. İşte bu sebeplerden artık sana cevap vermeyeceğim.

Grev meselesi Türk işçisini çok ilgilendiren, bizim istikbalimize tesiri olan bir meseledir. Buna taraftar olanlar olduğu gibi aleyhdar olanlar da var. Ben ve benim gibi binlerce on binlerce işçi grevin

Gazetemizin açtığı anket geniş bir alâka uyandırdı. İki işçi arkadaş arasında açılan tartışma günün konusu olan grev meselesi etrafında cereyan etmektedir. Bundan evvelki yazılar gazetemizin 78 ve 81 sayılı nüshalarında.

HÜRBİLEK

Yazan: İsmail TEBER
(Ankara Basın Teknisyenleri Sendikasımdan)

ve beni seven, bana güveni olan, ve beni yıllardan beri faal vazifelere seçen arkadaşlarının yanında küçük düşürmeğe çalışıyorsun. Tartışma bu hale dökülürse elbette benimde söyleyecek bir kaç lâfım vardır. Seni küçük düşürmem ise ayıp olur. İşte bu sebeplerden artık sana cevap vermeyeceğim.

Grev meselesi Türk işçisini çok ilgilendiren, bizim istikbalimize tesiri olan bir meseledir. Buna taraftar olanlar olduğu gibi aleyhdar olanlar da var. Ben ve benim gibi binlerce on binlerce işçi grevin

aleyhindedir. Bizi birbirimize düşürecek diye ondan korkar. Ama taraftar olanlarda yok değildir. Sen daha ilk yazında (Grev aleyhinde konuşmak' gevezelikdir!) dedin kesip attın, ikinci yazında da sözlerini tahrif ederek, hücumunu şahsıma yönelterek karşına çıktın. Son yazında demokrasiden dem vuruyorsun, demokrasinin ilk şartı kanaatını serbestçe söylemek hakkı değildir mi? Eğer grev aleyhinde konuşmak gevezelik ise o zaman biz susalım siz söyleyiniz. İşte senin yazında bahsettiğin (tek partili vasıf rejimi) tam budur ve biz bu neticeye varmak istemeyiz Yazındaki tahriflere ve isnaflara gelelim:

Ben meselenin (patrona baş vurarak ve el etek öpmekle hal edileceğini) söylemedim mi? İsmimi unuttuğum ve bana (Mehmet ağabey!) dediğin gibi yazdıklarımı da unuttuğum. Yazımı bir kere daha oku, dediğin şey benim yazımın neresinde yazıldı?

Grev demokrasinin icabıdır diye bir lâf var. Bu lâf bizim halimizi tanımayan siyasi partilerin ağzında dolaşıyor. Ben grevle demokrasinin hiç bir münasebetini görmüyorum. En ileri demokrasi rejimleri olan bazı memleketlerde grev hemen hemen müsaade edilmez, evvelâ devlet hakemliği mekanizması işler. İşte Yeni Zelanda, işte Avustralya!

Hattâ demokrasi örneği diye gösterilen Amerikada bile orta grev yapılmaz, evvelâ

(Devamı 2 inci sa: de)

(Devamı 2 inci sa: de)

Vali Fahrettin Kerim Gökay Sendika Üyeleri ile 3 saat görüştü.

VALİ DEDİKİ: İster Beden işçisi olsun, ister Fikir işçisi olsun, hepsi eli öpülecek sıkalacak vatandaşdır. Siz bahtiyar insanlarsınız ki; genç bir Bakana ve yeni bir Bakanlığa sahip bulunuyorsunuz.

İst. Vali ve Belediye reisi Ord. Prof. Dr. Fahrettin Kerim Gökay 23. Ocak Pazartesi günü saat 17 de İstanbuldaki İşçi Sendikalarına mensup mümessillerle 3 saat süren bir toplantı yapmıştır.

İstanbul İşçi sendikaları Birliğine bağlı olan ve olmıyan sendika yönetim kurullarının iştirak ettiği bu toplantıda belediyeyi ilgilendiren bir çok meselelere temas edilmiştir.

Belediye Meclis salonunu hım cahıncı dolduran üyeler Valiyi alkışlar arasına karşılaştırmışlardır. Toplantıya iştirak eden üyelerin takdimini müteakip kısa bir hitabede bulunan Vali ezcümle:

— Arkadaşlar; İstanbul büyük bir şehirdir. Vali ve Belediye Reisi olduğum gün onlarla omuz omuza çalışmaktan zevk duyduğum vatandaşlarımı la konuşarak devletlerini dinlemekle işe başladım.

Bu büyük şehirde, her sınıftan insan kalabalıklığı vardır.

Bir milyonu aşan nüfusu bir o kadar da derdi bulunur. Bir çok fabrika, iş yeri gezdim bu arada bütün bu işyerlerini gezmek te devam edeceğim. Benim nazarımda okumuş vatandaşla işçi arkadaş arasında fark yoktur.

İster beden işçisi olsun, ister fikir işçisi olsun her ikisi de eli sıkalacak, öpülecek vatandaşdır. Siz bahtiyar insanlarsınız ki; genç çalışkan, dinamik bir Bakana ve yeni bir Bakanlığa sahipsiniz.

Düne kadar ihtilâfı olan Ağaçlı kömür işçilerinin ihtilâfı halledilmiş iki aylık bedelleri on beş günlük tazminatı alabilmiştir.

Bu; kanunlarla izah edilen her hususun haklıya hakkının teslimini ifade eder. Demişti.

Müteakiben söz alan tekstil işçilerinden Yaşar İyî Doğan; Mesken meselesine temasa bir yapı kooperatifi kurduklarını yakında faaliyete geçileceğini izah ettikten sonra.

(Devamı Sahife 3 de)

Fabrikalar İşçi Çıkarmıyacak

İş Kanununu tadil eden kanunda daha başka mühim hükümler de var

Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşüldüğünü evvelce haber verdiğimiz iş kanunu tadil eden tasarı kabul edilmiş bulunmaktadır.

İş kanununu tadil eden kanunda birçok mühim hükümler bulunmaktadır. Kabul edilen bir madde ile son zamanlarda mensucat fabrikalarında yapılan işçi çıkarma hareketlerinin tekrerrüne mâncunmaktadır.

Bu maddeye göre işçilerini toplu olarak çıkaracak işverenler bu çıkarmayı kısa fısıllarla ve azar azar yapmak isterseler dahi mutlaka bir ay önceden işçilerle alâkalı makamlara yazı ile bildireceklerdir. Bu suretle işçi çıkaran işverenler işçi çıkardıkları tarihten itibaren altı ay içinde

tekrar işçi almak isterseler bunu gazetelerle ilân edeceklerdir. Ve ilkönce işlerinden çıkardıkları işçilerini alacaklardır. Bunu yapmayanlar en az iki yüz lira olmak üzere ağır para cezasına çarptırılacaktır.

Yeni kanunla iş kanununun meşhur 13 üncü maddesi şu hükümleri ihtiva etmektedir:

İşçinin sendikaya üye olması, mümessillik ödevinin icaplarını yapması, şikâyet mercilerine başvurması gibi sebeplerle işinden çıkarılması halinde ve genel olarak iş akdini fesih hakkının kötüye kullanıldığını gösteren diğer durumlarda ihbar müddetlerine ait ücret tutarlarının üç mis-

(Devamı 2 inci sa: de)

FABRİKALAR İŞÇİ
ÇIKARMIYACAK

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

İ, işçiye tazminat olarak öde-
necektir.

Kanunun mühim hükümlerinden birisi de şudur: İş akdinin feshinde beş seneden sonra her işçiyi için verilecek onbeş günlük ücret tutarı bundan böyle o işçinin işe alındığı günden itibaren her yıl için onbeş günlük ücret olarak verilecektir. Ancak işinin aynı iş yerinde üç seneden fazla çalışmış olması lazımdır.

Yeni kanun bir kişi çalıştırılan iş yerlerinde iş kanunu hükümlerine tâbi tutulmasına imkân verebilir. Böylece Bakanlar Kurulu mahiyetleri ve ekonomik durumları icabı olarak dilediği iş yerini işçi sayısına bakılmıyarak bu kanunun şümülüne almaktadır.

Garsonların yıllardanberi devam eden ve hâlâ şehirimiz Belediye daimî encümeninin bir türlü halletmediği yüzde onlar meselesi de yeni kanunla ortadan kalkmıştır. Çünkü yeni kanuna göre garsonlara müşteriler tarafından ödenen yüzde onlar tamamen garsonlara bırakılacaktır. Bu paralar işveren tarafından ödenecek ücretlere katıyen dahil edilmeyecektir.

Yeni 78. nci madde ile işçi sendikaları her hangi bir iş yerinde çalışan işçilerin haklarını korumak için sendika olarak o iş yeri aleyhinde toplulukla iş ihtilâfı açabileceklerdir.

Ayrıca deniz üzerinde olunan deniz işçilerinin tarım işleriyle alakalı atelyelerde çalışanların da iş kanununa tâbi tutulmuştur.

Grev meselesi

25. Ocak. 1950 tarihli «Hürriyet» gazetesinde intişar eden ve tamamen tarafsız olarak sayın Prof. İsmet Alkan tarafından kaleme alınmış olan «Grev meselesi» adlı makaleyi sütunlarımızı aynen geçirmeyi faydalı gördük.

Grev» ve bunun iş veren tarafından vukua gelen bir tezahürü olan «Lokavt» müessesesi, uzun zamanlardanberi dünyayı ve insanlığı alâkadar etmiş meselelerden biridir. Bunlardan bilhassa grev, büyük işçi kütlelerinin müşterek hareketlerini ifade etmesi, ekonomik, sosyal ve siyasî tesirleriyle cemiyet hayatında ve dünyaya içinde akisler yaratması dolayısıyla büyük bir ehemmiyet arz etmektedir.

Grev, kısaca tarif edilirse, işçinin malik bulunduğu hak koruma vasıtalarından biri şeklinde ifade olunabilir. Filhakika, işçi, her insan gibi hakkını istihlal edecek bir çok yollardan gidebilmek imkânına sahip olduğu gibi, iş hayatı içinde yaptığı işi bırakmak suretiyle muayyen bir talebin iş verene kabul ettirilmesini temin etmek çaresine de başvurmak mevkini dedir. Bu hareket, geniş ve şumüllü tesirleri ve neticeleriyle oldukça müessir bir vasıta ve kuvvet halinde inkişaf etmiş ve uzun senelerin mahsulü olan hâdiselerle bugünkü büyük ehemmiyetini kazanmıştır.

Grevin esaslı tesirleri, işçi kütlelerinin işlerini hep birden ve aynı zamanda bırakmaları halinde görülmeğe başlamıştır. Münferit vak'alar tarzında rastlanan bu hareket, ilk zamanları pek mühimsenmemiştir. Fakat XIX uncu asırda endüstrileşen bünyeler dolayısıyla işçi adedinin günden güne artması, işçi organizasyonlarının sendikalar

ve işçi birlikleri halinde vücut bulması, işçilerin toplu bir halde işlerini terketmelerini intaç edince, iş değişmiş ve grev, işçi sınıfının en kuvvetli ve müessir bir talep vasıtası, bir müdafaa ve taarruz silâhı olmuştur.

Yüz yılı aşan bir devre içinde bu silâh, milletlerin ve cemiyetlerin hayatında büyük tesirler yapacak, derin akisler bırakacak hâdiselerin zuhuruna sebep ve âmil olmuştur. Dünya grev tarihi, bu bakımdan ibret âmir vak'alarla doludur. Zamanla siyasî maksatlara da âlet edilen grev müessesesini bu tahavvülün tesiri altında ilk gayelerinden başka bir mecrâyâ sokmuş bulunmaktadır ki, bu, hakikaten, milletlerin hayatında fena neticeler tevli' edici bir rol oynamıştır.

Grev hareketlerinin çeşitli tezahürlerine, büyük ve küçük grevlere bugün de tesadüf edilmektedir. Grevi kabul eden ve etmeyen memleketler mevcuttur. Birinci Umumî harpten sonra olduğu gibi, İkinci Dünya savaşından sonra da muhtelif memleketlerde grevler devam edip durmaktadır. Fransa'daki, İtalya'daki Amerika'daki grevleri burada kaydetmek kâfidir. Bununla beraber grevi yasak etmiş memleketlerde de bu harekete cevaz verilmemektedir.

Endüstrileşen Türkiye'de de grev meselesi günün mevzuu halindedir. Bilhassa memleketimizde demokrasi cereyanlarının inkişafı müvacehesinde bu mevzu üzerinde fazla durulmağa başlanmıştır. Esas itibarıyla Türkiye'de grev yasaktır. 3008 sayılı iş kanunu, beşinci faslında grev ve aynı zamanda lokavt yasaklığını vaz'etmiş bulunmaktadır. Kanunî hükümlere göre, 50 kişiden az işçi, 500 den az işçi mevcudu olan işletmelerde umum işçi sayısının beşte biri ve 500 ile daha fazla sayılı işçi çalıştırılan işletmelerde en az 100 işçinin hep birden ve birden bire işi bırakmaları grev olarak kabul edilmiştir.

Diğer bazı hallerde, adetçe daha az işçi de işlerini bıraktıkları takdirde bu hareketin de yine grev sayılabileceği kanunda tasrih olunmuştur.

Grev hakkının tanınması hususunda son yıllarda gittikçe kuvvetlenen bir cereyan mevcut olmakla beraber, grevin memleket bünyesindeki fena tesirleri karşısında buna taraftar olmanın mevcudî da az değildir. Gerçekten, grev mevzuu, lehinde ve aleyhinde epey söz sarfedilebilecek bir mahiyet arz etmektedir. Bilhassa, istismara müsait bünyesi, bu bakımdan endişeleri arttıracak bir haldedir. Diğer taraftan, işçi için, keadilerine veril-

mesi icabeden bir hak olarak talep edilmektedir.

Kanaatimizce, grev aleyhtarlarının ve taraftarlarının eînce bu meselede fikirlerini kuvvetle müdafaa edebilecekleri matalâalar mevcuttur. Grev, belki bir haktır ve hakikî istihsal yolunda müessir bir vasıta dır. Fakat, yine hiç şüphe yok ki; grev, büyük ve korkulu bir silâhtır; milletlerin iktisadî ve içtimâî bünyesinde rahneler açabilecek kudrettedir. Bu itibarla da, verilmesiyle verilmemesi hususunda büyük tereddüt yaratılabilecek vasfiyle üzerinde bir karara ve fikir birliğine ulaşılamıyacak bir öürye arz etmek tedir.

Mevzuu burada fazla derinleşirmeden diyebiliriz ki, grev, çalışan insanların kendi menfaatlerini ve haklarını koruma vasıtası olarak kabul edilmiye müsait bir veçhe göstermekle beraber, millet ve cemiyet bünyesine ika edebileceği büyük zararları dolayısıyla aleyhinde fikir yürütebilecek bir mahiyet taşımaktadır. İşte grevin esas bünyesinde müdemiş bu tezat, onun hakkında bir karara varmağı çok güçleştirmektedir. Bu sebeple, bu dâvada mutedil bir yoldan gitmek herhalde daha faydalı olur kanaatindeyiz.

Sosyal nizamın bugünkü şekil ve prensipleriyle bu mühim işi halletmek imkânları aranmalıdır. İşçi teşkilatlanmalıdır. Bu teşkilât vasıtasıyla her hangi bir istismara karşı kendini bu teşkilât kanalıyla müdafaa edebilmelidir. İş verenlerle arasında zühur eden ihtilâflarda bu vasıta ile bir netice almak kabîl olmazsa, ihtilâf, işe derhâl el koyacak ve onu süratle neticelendirecek iş mahkemelerine tevdi edilmelidir. Haklı taleplerin bu suretle intacı, bugünkü hukukî devlet nizamına da uygun olsa gerektir.

Kısaca ifadelendirilen bu tarzı harekette, belki bu mekanizmanın biraz ağır işleme tehlikesi mevcut ise de, bunu önlemek, münasip bir usulü mahkeme ile elbette kabildir. Grevin, umumiyetle cemiyete ve millete ve dolayısıyla bu camia içinde yaşayan her ferde (ki burada bizzat işçi de dahildir) az çok ika edeceği zararlar düşümlenecek olursa, tercih sebebi meydana çıkmış demektir.

Bu suretle görülüyor ki, bizim şahsî görüş ve kanaatimiz, mantikî mülâhazaların ve realitelerin tabii bir neticesi olarak tebellür etmektedir.

İsmet ALKAN

"KONGREYE DÂVET"

İstanbul Liman ve dokları gemi sanayii işçileri sendikası başkanlığından;

28. 1. 1950 cumartesi günü saat 13, 30 da sendikamızın fabrika havuzlar yemekhanesinde olaganüstü toplantısı olduğundan üyelerimizin hazır olmaları rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Faaliyet raporunun okunması,

Ahmet Topçuya
Son Cevabım

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

devlet aracılık yapar.

Yazın yanlışlıklarla dolu birbirini tutmayan lâflarla dolu. Bana şöyle diyorsun: (Ama dikkat buyurun ki gelip te şu kanunlar meclise geldi, tereyağından kıl çeker gibi çıktığı diyemiyorsun, iş kanununun Türk matbuatında ve partilerde uyarıldığı ağır tenkid ise cümlemin malûmudur). Bu senin lâfların. Fakat gel gelelim ey benim genç işçi arkadaşım ki ağır tenkide uğrayan iş kanununun tadil tasarı meclise geldi ve iki gün evvel tere yağından kıl çeker gibi çıktı, hiç bir maddesi de geçişmedi, Bu kanun tasarısı evvelce bütün sendikalara gönderilmişdi, Ankaradaki büyük toplantıda sendika mümessilleri ve üniversite profesörlerinin tetkikinden geçerek son şeklini almıştı.

Yazının bir çok yerlerinde siyasî partilerden Büyük Millet Meclisinde temsil edilmekten bahisler var. Anlaşıyor ki işçi dâvasına politikacılığı karıştırmak istiyorsan. Aman bundan çekin genç işçi arkadaşım, işçiyi ikiye, üçe dörde bölersen, en sonunda hem bütün milletin hem de bahsettiğin siyasî partilerin yanında itibarımızı sıfır edersek. 20 milyonluk Türkiyede ancak üç yüz bin işçiyiz bunun da büyük bir kısmı geçici işçidir. Tavsiye ettiğim sınıf mücadelesinde 19 milyon 700 bin vatandaş bize hoh dese nefes alamaz boğuluruz. (Topçusu, amma barutun yok) demişdim bunu bir kere daha söylüyorum.

Biz şimdiki halde çok şükür bütün milletin itibarına mazhar bir zümreyiz, çünkü, daima hak yolunu tuttuk. Bunun delili hükümet, Büyük Türk milletinin temsilcileri olan Büyük Millet Meclisinde ki itibarımızdır. Hazırlanan kanunları Çalışma Bakanlığı evvelâ bizlere gönderiyor noktâi nazarılarımızı alıyor istediğimiz hükümleri kanuna koyuyor ve bu suretle hazırlanan tasarılar meclisde ekseriyetin tasvibine mazhar olarak (Tere yağından kıl çeker gibi) çıkıyor.

Sınıf mücadelesi yoluna elindeki kamasız topla gideyim dersek bu itibarımızı yok eder ve cümlemizi hüsrane uğratırsana ve bütün işçi arkadaşlarıma tavsiyem budur. İşte sana ve senin gibi düşünenlere son sözüm!

Bana belki yine ağır bir cevap yazacaksın, fakat şimdiden söyleyeyim ki artık benden mukabele görmeyeceksin çok çok selâmlar şimdilik al-laha ismarladık!

İsmail Teber

- 2 — Ana tüzükte tadilat,
- 3 — Yönetim denetimi ve haysiyet divanının seçimi,
- 4 — Sendikalar Birliğine de lege seçimi.

Zühtü Tetey'in Beyanati

İşçi Sendikaları Birliği Başkanı, Birliğe yapılan
İsnatlara karşı (Kervan Yürüöcektir) diyor.

İstanbul Tekstil sanayii işçileri sendikası Ayvansaray şubesinin eski başkanı İhsan, Altinel'in bazı gazetelerde intişar eden sözleri işçi muhitlerinde nefretle karşılanmış bulunmaktadır. İhsan Altinel denilen ve hüviyetini diğer sütunlarımızda bulacağınız bu adam herşeyden önce işçi dâvasına hizmeti her zaman takdirle karşılanan İstanbul işçi sendikaları Birliği ve ona bağlı sendikaları siyasî bir teşkilâtın organı halinde gösterecek umumî efkâr nezdinde itibarını küçültmek istemiştir. Bu hususta İstanbul İşçi Sendikaları Birliği başkanı Zühtü Tetey şunları söylemiştir: (Birliğimize bağlı Tekstil Sanayii işçileri sendikasını). Ayvansaray şubecinden bir kaç üye istifa ederek güya yeni bir sendika kurmak üzere faaliyete geçmişlerdir. Bazı gazetelerin günlerce ve bol bol sütunlarını işgal eden mahut hadise bu kadar basit ve üzerinde durulmayacak kadar ehemmiyetsizdir. Bizi ilgilendiren en mühim kısım sabık başkan İhsan Altinel'in yine bazı gazetelerde nesredilen ve hiçbir esasa dayanmayan is-

natlarıdır. İhsan Altinel'e göre Tekstil sanayii işçileri sendikası ve Birliğimiz C. H. P. nin bir şubesi imiş, biz partiden aldığımız direktifler ile çalışmışız. Bu birazda bayatamış olan baltalama usulünün bütün işçi arkadaşlarımız ve vatandaşlarımız tarafından bilinir olması isnat üzerinde bile durmamızı icap ettirebilir. Fakat, herşeye rağmen ve ufak işlerinde mide bulandırabileceği mülâhazasıyla iddiaları cevaplandırmak isterim.

Evvelâ Sendikalar Birliği ve ona bağlı 21 sendikadan hiçbirisi C. H. P. nin bir şubesi halinde çalışmamaktadır. İktidar partisi ile değil ama onun hükümetleriyle elbette yakın olan temas halindeyiz ve bu da çavamızın gerçekleşmesi için en tabii yoldur kanaatindeyiz. Memleketi idare eden bir hükümet bulunduğu ve Türkiye'nin kanunsuz bir diyar olduğunu gördüğümüze göre hükümet ve onun mümessilleriyle temasımız ve isteklerimizi ilgililere bildirmek davaya hizmet hususunda seçilecek en dürüst yoldur. Fakat, kendisinin işçi olduğunu söyleyen ve binbir

(Devamı 3 üncü sa: de)

Konuşan: MUZAFFER DAYSAL

Stokholme doğru - Tekel'in Konyak ve Kolonyası herkesi dile getiriyor - Türk erkekleri kiskanç mıdır ?

Bu sığmağa benzer yolcu bekleme mahallinden çıktık-
tan sonra, etraftaki korkunç
manzarayı görmemek için ha-
zırlanan uçağa bindik.

Münih hava alanından uça-
ğımız saat tam 12 de adeta bir
an evvel uzaklaşmak istemiş
gibi her tarafı hasara uğra-
mış piston üzerinde pek az
kaydıktan sonra korkunç bir
gürültü çıkararak gök gubbe-
nin sonsuzluklarına ulaşmak
arzusunu tatmin edebilmek
için bütün gayretini sarfede-
rek yerle temasını kesti.

Şimdi bir zindandan fark-
sız Münih Yolcu Salonundan
çok uzaklarda, Hürriyetin ver-
diği emniyetle Hollandanın
hükümet merkezi Amster-
dam'a doğru yol almış bulu-
nuyordu;

Romadan Münihe getirilen
tutulduğumuz fırtınanın bir
devranında Münih-Ansterdam
yolu üzerinde tutulmuşuk.
Küzgâr bütün şiddeti ile de-
vam ediyor, altımızdaki dağ-
lar birer beyaz nokta halinde
gerilerimizde kalıyordu. Mü-
nih yolu üzerinde uçağı yokla-
yan hava boşlukları burada da
başımıza tebellâş olmuştu. A-
rasıra yüksek bir yerden dü-
şmüş gibi alt tabakalara
doğru inen uçak bir müddet
yalpaladıktan sonra tekrar
muvazenesini buluyordu. Her
raslanılan hava boşluğunda
uçanın 60-70 metre irtifandan
kaybettiğini söylediler. Niha-
yet fırtına o kadar şiddetlen-
diği pilot alt tabakalarda uça-
mıyacağını anladı ve tepemiz-
de görülen bulut tabakasını
asarak yükseklere çıktı.

Biraz evvel uçağı tehdit eden
fırtına bulutları şimdi altımız-
da birer pamuk yığını halinde
iciler. Fırtınanın tesirinden
geçilen yemeklerimizi yine por-
tetif tepsilerde ve gözleğimizin
cazibesine kapılan bir kimsenin
kurtulamadığı o sarışın dilber-
in elinden yedik. Bu ana ka-
aar; Renk-Tip-Lisan farkları
ile aramızda ayrılık olan yol
arkadaşlığımıza cantamızda be-
raberimizde bulundurduğumuz
Tekel'in Limon çiçeği kolon-
yasını ikram ederek birbirimi-
zin avuçlarına dökerken herkes
kendi lisanında bir memnuni-
yet ifade ediyordu. Bir ara te-
şekkür manasına gelen (Tak-
Tak) diyenlerde olmuştu. İlk
nazarda garip gelen bu teşek-
kür tarzının sonradan öğren-
diğimiz göre İsveçlilerin te-
şekkür tarzı imiş. Artık Sağ-
dan soldan bu kolonyayı nere-
den aldığımızı nereden geldiği-
mizi soranlar çoğalmıştı. Ko-
lonyanın Türk kimyager ve iş-

ihisası yapmak üzere gittiği-
mizi söyleyince herkesde bir
türkle tanışmış olmanın heye-
canı vardı. Pek mükemmel ol-
mamakla beraber bütün konu-
şmamız Fransızca geçiyordu.
Bir ara bizi İspanyol veya İtal-
yan olduğumuzu zannettikleri-
ni söyledikleri vakit biz sade-
ce güldük.

Kolonyadan sonra ikram edi-
len Konyak faslında; yanımız-
da Dut yemiş bülbüller gibi
konuşmayan bayanlar dile gel-
di. Meğer bu keyif sahiblerinin
konuşması için biraz alkol al-
maları icabediyormuş. Gözleri
hafif çakırlaşan iki dilber sü-
züle süzüle ağzından dökülen
kırk-dökük Fransızcaları ile
Türkiye ve Türkler hakkında
izahat istiyorlar ve adeta:

— «Ne olursunuz bizimle ar-
kadaş olur zira Türkler çok
kiskanç olurlar ve kiskanç er-
keklerde sevdiğileri uğruna her-
şeyi yaparlar» der gibi bir du-
rum almışlardı.

Devamı var

GARSON YÜZDELERİ HALLEDİLDİ

Yüzde onları artık
garsonlar kanunen
alabilecekler

Ankara (Hürbilek) — Mec-
lisin dünkü toplantısında İş
Kanununda bazı maddelerin
değiştirilmesine dair tasarı
görüldükten, Garsonların
müşterilerden aldıkları yüzde-
ler için komisyon tarafından
mühim bir teklif yapıldı ve bu
teklif kanuna bir fıkra olarak
ilâve edildi. Bu fıkraya göre
«garson ücretine servis bedeli
diye alınan ve tamamıyla işçi-
lere ödenmesi gereken yüzde
10 lar işçiye verilecek asgari
ücret ile beraber hesaplan-
maz.»

Bilindiği gibi garsonların
müşterilerden servis mukabili
aldıkları yüzdelere müesseselere
birakılmakta ve öteden beri
müessese ile garsonlar arasın-
da münazaa mevzuu olmakta
idi. Tasarıya eklenen bu fıkra
yüzdelerin garsonlara bırakıl-
dığını sarîh olarak ifade et-
mektedir. Garsonlar bu yüz-
delerden başka kanunun tayin
ettiği asgari ücret tarifesi üze-
rinden müesseselerden ücret
alacaklardır.

En güzel artistik
pozlarınızı

Foto Kulüp

de çektirebilirsiniz.

Melek Sineması karşısı

Ankara Lokanta ve Otel işçileri Sendikasının Toplantısı

Ankara (Hürbilek) — Lo-
kanta, otel ve eğ'ence yerleri
işçileri sendikası olağanüstü
toplantısı 19.Ocak. Perşembe
günü Halkevinde yapılmıştır.

Toplantının yapılacağı ken-
dilerine bildirilen türlü parti-
den birçok milletvekilleri, böl-
ge çalışma müdürü ve diğer
sendika başkanları hazır-
lardı.

İlk söz alan sendika başka-
nı İsmail Aras toplantıyı Ata-
türk'ü anarak açmış ve gün-
dem'e geçmeden önce hâlâ bir
şekle bağlanılmıyan fazla me-
sai, yüzde onlar ve elbise me-
selelerindeki sendikamızın görü-
şünü açıklamıştır. Bakanlığın
çalışmalarını da tenkid eden
Aras sözlerini şöyle bağlamış-
tır:

— Bizim yapacağımız tek
şey haklarımızı koruyan yega-
ne yer olan sendikaya bağlan-
maktır. Yoksa ne Çalışma Ba-
kanlığı ve ne de Bölge bizim
haklarımızı istediğimiz gibi
tahakkuk ettiremiyorlar.

Şiddetle alkışlanan bu ko-
nuşmadan sonra gündemin bi-
rinci maddesine geçildi. Anka-
rada kurulacak sendikalar
birliğine katılmak oy birliği
ile kabul edildi. İkinci madde-
de dilekler vardı.

İlk söz alan B. Lütfi mü-
fettişlerden şikâyetçi olduğu-
nu söyledi ve onları daha ve-
rimli çalışmağa davet etti.

Müteakiben söz alan Osman
Uçlugrev leyhinde konuşmuş-
tur. Ve bu hakkın aranması
için sendikamızın bakanlık nez-
dinde teşebbüsde bulunmasını
istemmiştir.

Tekrar kürsüye gelen Sen-
dika Başkanı:

— Muhterem arkadaşlar,
Hepiniz aşağı yukarı bizim
söylediklerimizi tekrarladınız.
Bizim % onlar meselemizi kü-
çümsüyorlar. Size bir misâl
vereyim. Ankara'da bir mües-
sese senede seksen bin lira
yüzde on veriyor. İşçilerine el-
bise temin eden bir tek mües-
seseye rastlamadım. Bunu
bir sebebi de bakanlığın işçi
sağlığı tüzüğünü yalnız tefsir
etmesidir.

Grev mevzuuna gelince. Bu
bir kara kuvvet değil bir fi-
kirdir lokavt da aynı. Ben kong-
re kararlarını tatbik eden bir in-
sanım eğer böyle bir karara
kıymet kıymet nunc zures.unra
benim için bir vazifedir. (Not:
Genel Kurul böyle bir karara
varamamıştır.)

İsmail Arasdan sonra bölge
çalışma müdürü Fazıl Sağlam
işçilerin temas ettikleri bütün
mes'elelere cevaplar verdi.

B. Fazıldan sonra işçilerin
daveti üzerine hazır bulunan
milletvekilleri kürsüye geldi-
ler.

İlk konuşan Ali Rıza Arı:

— Ben de aranızdan ayrı-
lmış bir arkadaşınızım. 922 den
beri bu yolda yürüyorum. Bi-
zim 4 senede yaptığımız baş-
kaları yirmi yılda ancak yapı-
yorlar. Bunu ben son sevhah-
timde komsu memleketlerde
gördüm. Dün müzakere edilen

den milliyetçiliğimizden bahse-
rken kopan alkışı duymanı-
zı isterdim, diye söze başlayan
milletvekili iş kanununu tadil
eden kanun hakkında geniş
izahat verdi. Ayrıca bütün iş
mevzuatımızı tetkik ederek
işçilere grev ve lokovt'ı ve
bunlara devletin neden müda-
hale ettiğini anlattı.

Müteakiben Muammer Ala-
kant kürsüye geldi:

— Sizler konuştuğça not
aldım, bunları B. M. M. sinde
takib edeceğim dedi kanunları
mevzuatımızı da tenkid eden
B. Alakant işçilere haklarımızı
her yerde müdafaa edeceğiz
diye sözlerine son verdi.

Daha sonra söz alan millet-
vekilleri Emniyetin Çeliköz ve
Hulûsi Oral Cumhuriyet dev-
rinde işçiye verilen önemi be-
lirttiler hazırlanan ve hazır-
lanmakta olan kanunların sağ-
hyacakları faydaları anlattı-
lar.

Toplantı geç vakte kadar
sürmüştür.

VALİ FAHRETTİN KERİM GÖKAY

SENDİKA ÜYELERİYLE GÖRÜŞTÜ

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

— Sizlerinde büyük yardım-
larımızı bekliyoruz.

Vali ve Belediye Başkanı kı-
sa ve kesin bir cevap vermiştir:

— Vazifem. (Bu söz alkışla
karşılanmıştır)

Tekel İşçi mümessillerinden;
Süreyya Birol, Vahdettin Dur-
maz:

— Cibali fabrikalarında çalış-
şan 5000 i geçkin bir işçi kala-
kışı vardır. Geçtiğim yollar
çamur batakhane halindedir I
sıksız olduğu da ilâve edilirse
yaşlı, genç her geçenin güçlüğü
takdir buyrulur, demişler.

Vali her konuşulmuş not ali-
yor. İcabeden izahatlar veriyor-
du.

Gene Cibali Tütün ve Sigara
Sanayii İş. Sendikası üyelerin-
den bayan Adile Özcan kadın
işçilerin küçük çocuklarının ba-
rınması için mümkünse devlet
fabrikalarında olduğu gibi özel
sermayeli iş yerlerinde de ço-
cuk bakım kreşlerinin ihdasını
istemmiş ve sözlerine şunu ilâve
etmiştir:

— Bilmem ki bu hususta si-
zi ilgilendirir ve sizin yetkiniz
altında mıdır? Demıştır.

Vali not ettikten sonra:

— Müsterih olabilirsiniz, Ba-
yan, İller Kanunu sarihtir. Ka-
nunların emrettiği bütün husus-
ları İstanbul ili dahilinde ben
yürütmeğe yetkiliyimdir. Ceva-
bını vermiştir.

Deniz işçilerinden Vefa Esen,
Çimento işçilerinden Niyazi
Can:

— Belediyemizin ucuz yağın
dan ekonomu ve kooperatifleri
mizde satmak istiyoruz. Bu
mümkün değil midir?

Vali cevaben:

— Müsavi dağıtmanız şartile
mümkündür. Satışlarımızı kont-
rol edeceğim, demıştır.

Kıbrıt işçilerinden Halit:

— Efendim; bulunduğumuz
yer yani Büyükdere İstanbulun
öns kabartacağız. Sağ olun.

(Baş tarafı 2 de)

yağarayı ve kendisinin ol-
madığını sandığımız sözlerle
umumi efkârı karıştırmak is-
tiyen İhsan Altınel doğrudan
çoğruya bir siyasi partinin
aleti olmadığını iddia edebile-
cek midir?

Davaların gerçekleşmesi için
çalışanlarda ilk aranacak va-
sıf saimiyettir. Daha dün de-
necek kadar yakın bir zaman-
da grevin işçi arkadaşlarımız
aleyhine bir silâh olacağını,
bunun hiçbir şekilde işçinin ta-
bii hakları arasında sayılamı-
yacağını iddia eden İhsan Al-
tinel'in Çalışma Bakanı Reşat
Şemsettin Sirer'e telgraf çe-
kerek grev istediklerini neza-
ket kaidelerine bile riayetle
lüzum görmeden istiyenlerle
beraber olması samimiyet de-
recesini gösteren güzel bir mi-
yardır.

Bütün bunların işçi davası-
nı önliymiyeceğine inanıyo-
ruz. Biz samimiyetimizden e-
miniz ve kendimize güveniyo-
ruz.

Sözün kısası kervan yürü-
yecektir.

— Evet.

Halit:

— Evet, fakat en pahalı yer
dür. Demiş, aradaki fiat farkı-
nı izah ederek fiat farkının kal-
dırılması ta'zibinde bulunmuş-
tur.

Müteakiben İst. İşçi Sendi-
kalar Birliği Başkanı ve Gıda
Sanayii işçilerinden Zühtü Te-
tey:

— Muhterem Valimiz; Arka-
daşlar bütün dert ve dilekleri-
mize tercüman oldular. Bende
sizlerden İ. İ. Sendikaları birli-
ği adına şu istirhamımı arz e-
deceğim. Birliğin bulunduğu bi-
na bize dar geliyor. Belediye'ye
ait bir büyücek bina temini biz-
leri minnettar bırakacaktır.

Vali cevaben:

— Mümkündür siz binayı bu-
run temini benden. Demıştır.

İsmail adında bir işçi de söz
alarak işçi hastahanesinde has-
talara iyi bakılmamasından şikâ-
yet etmiştir. Elektrik ve Mo-
törlü taşıt işçileri sendikası baş-
kan vekili İrfan Özeken bu iddi-
alara nakzederek hastahanedeki
işçinin memnurluğunu söy-
lemiştir.

Bundan sonra 15 işçi daha
söz almış muhtelif meseleler ü-
zerinde temennilerde bulunmuş-
lardır.

Müteakiben Vali ve Belediye
Reisi Prof. Fahrettin Kerim Gö-
kay. Şu kısa sözlerle toplantıya
son vermiştir.

— Arkadaşlar çok teşekkür
ederim. Bugün burada bir çok
memleket meseleleri etrafında
geniş izahatlarda bulundunuz.
Her birinizin bütün konuştu-
klarını not ettim. Bunlar arasın-
da derhal yapılması mümkün o-
lanları ile olmaları var. Fa-
kat sizden yani vatandaşın
kuvvet alan biri olarak söyleye-
yim ki; çalışan için yapılması
mümkün olmayacak tek şey dü-
ğünülemez. Bir gün hepimiz bir
İstanbul hemşehrisi olarak gö-
rüş kabartacağız. Sağ olun.

İşçi davasını baltalayanlar

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

maları kendileri için müsbet bir not değildir.

Bu meselenin en garip veya gülünç olan tarafı evvelce istifa ettikleri ve istifaları sendika yönetim kurulu tarafından kabul edildiği halde müstafi şube yönetim kurulu başkanı ve bazı yönetim kurulu üyelerinin kon greyi toplantıya çağırarak cür'etkârlığında bulunmalarıdır. Bütün kanun ve nizamların bu şekilde hiçe sayılması karşısında da ilgili makamların sükûtunda her şeyden önce sayıyı teessür bulmakta olduğumuzu ifade etmek zorundayız.

İkinci mesele veya daha doğrusu şımarıklığın en kaba şekli de istifa eden müteşebbis hey'etin, yerlerini doldurmak üzere sendika merkezi tarafından yeniden seçilen kurucular hey'etine devir teslim vermek hususundaki ısrar ve inatlarıdır. Bu mevuda da yine ilgili makamların lâkaydisi affedilemez.

Hakikaten öğrenilmeye değer bir husus daha var: Kıyaneti koparan veya daha doğrusu böyle olmasını arzu eden kim selerin yekünü nihayet pazar günü yapılan toplantıya iştirak etmiş bulunan 41 kişiden ibaret tir. Zaten bunların sendikamızın azaları oldukları meselesi de münakaşa edilebilir. Zira Tekstil Sanayi İşçileri sendikasının ana tüzüğü şubelere kaydolunan azaların sendika yönetim kurulu tarafından kabul ve tasdikini emirlerdir. Bu 41 kişiden hiçbirinin azalıkları yönetim kurulu tarafından tasdik edilmiş bulunmamaktadır.

Mezkûr toplantıda her hatip a'ceta bütün mensucat işçileri adına konuştu, bu zavallı topluluk ayrıca Çalışma Bakanı Resat Şemsettin Sırer'e telgraf çekmeğe karar verdi. Zihinleri kurcalayan bir hususta bu 41 kişinin nasıl olupta bütün mensucat işçilerini temsil ettikleri keyfiyetidir.

Şimdi birazda bu durumu tevhit edenler hangi maksada hizmet etmişlerdir ve bu işin öncülüğünü yapmak isteyenler kimlerdir ve nasıl insanlardır. Lütfen bu nokta üzerinde duralım? Öyle sanıyoruz ki bilhassa işçi umumiyetinin bizzat işçi davasını baltalayarak meşhur olmak sevdasına düşenleri tanımak istemektedir.

Herşeyden önce bir dedikodu olmaktan ileri geçemiyen hâdisenin müsebbipleri bir siyasî partinin politikasına âlet olan ve işçilikle alakaları bulunmayan kimselerdir.

Yaptığımız tahkikata göre bütün dolapları çeviren ve işleri organize eden Veyssel Güven isminde bir zavallıdır.

Bu kimse eski bir D. D. yolları memuru olup, henüz öğrenmek imkânını bulamadığımız bir sebepten dolayı dört sene sekiz ay ağır hapse mahkûm olmuş ve bu cezayı çekmiştir.

İkinci şahıs olarak şubenin başkanı İhsan Altinel'i gösteriyoruz. Her işte öne sürülen ve birinci plânda gibi görülen şahsı ikinci plâna almamızın elbette bir sebebi vardır. Veyssel Güven nasıl ki kendini oynatan iplerin ucu başkalarının

clindedir, o da İhsan'ın iplerini bir türlü elinden bırakmamakta ve kendisini istediği gibi oynatmaktadır. İhsan Altinel'de keza işçi değil kahvecidir. Ayvansaray İhsan Altinel çayevinin sahibi bulunmakta ve ayrıca çıkvaşvili fabrikası dokuma dairesinde nezaretçi bulunmaktadır. Bu dairesinin işçileri kendisinden hem nezaretçi olduğu ve hem de patronun adamı bulunduğu için korkmaktadırlar. Peşine takılan 41 kişinin münhasıran dokuma dairesi işçilerinden müteşekkil bulunması bu iddianın tevsiki için kâfidir.

Şu noktanın belirtilmesinde fayda vardır. Bu tertip doğrudan doğruya bir siyasî partinin tahrikiyle yapılmış ve bu iş bütün gayretlere rağmen acemice ifa edilmiş, tabiri mahsusuyla ağza yüze buluşturulmuştur. Bütün işçi arkadaşlarımızın dikkatlerinin tamamen bu noktada teksif edilmiş olması muvaffakiyetsizliğin derecesini açıkça göstermektedir.

Ayrıca mahut toplantıdan bir akşam önce yukarıda hüviyetini belirttiğimiz İhsan Altinel'in çayevinde Demokrat Parti Ayvansaray semt ocağı siyasî bir toplantı yapılmıştır. Meşhur 41 lerin yaptıkları toplantı da bunun bir devamından başka bir şey değildir.

Bu toplantı görüşülenler ve ileri sürülen fikirler toplantı tertip edenlerin şahsiyetlerini de göstermek bakımından şayanı ibrettir. Bu toplantıda grev meselesi de görüşülmüş ve bildirildiği üzere Çalışma Bakanına bir de telgraf çekilmiştir. Toplantının önderliğini yapan İhsan Altinel Çalışma Bakanı Resat Şemsettin Sırer'in iştirakiyle 12 Kasım 1949 günü İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğünde yapılan toplantıya iştirak etmiştir. Bakan grev istiyenlerin kimler olduğunu sorduğu zaman yalnız İstanbul Mensucat İşçileri sendikası mümessilinden başka kimse elini kaldırmamıştır.

Bugün bir kahraman edâsiyle karşımıza çıkan İhsan Altinel parmağını kaldırmayanlar arasında idi. Onun bu hareketini ürkeklik, çekingenlik gibi bugünkü haliyle tezat teşkil edecek vasıflarla izaha elbette hak kımız yoktur. Öyleyse kahraman (!) sabık başkanı o zaman grev istiyenlere neden iştirak etmemiştir?

Daha sonralara doğru gelelim. Ayvansaray şubesinin açılışı dolayısıyla yapılan toplantıda Bakanın daha evvelki hareketini taklit ederek grev istiyenlerin parmaklarını kaldırmasını söyleyen ve kendisi de cahil hiçbir parmağın kalktığıni ifadeye çalışan yine İhsan'ın görmediği için memnuniyetli. Altinel değil miydi? Bu kadar çabuk değişen fikirlerin selâmeti elbette kabul edilemez.

Toplantının garip kararların dan bir misâl daha verelim.

Toplantıda deniliyor ki (Hür mensucat işçileri sendikası kurulduk). Okuyucularımız tasavvur buyursunlar ki dünyanın hiçbir yerinde biz sendika kurduk demekle sendika kurulamaz. Sendika kurmak için tüzük hazırlamak, müteşebbis hey'et bulmak, merkez tayin edip göstermek ve nihayet bu tüzüğü dilek

çe ile birlikte Vilâyet makamına vermek lazımdır. Sendikamızın nasıl kurulacağını bilmiyecek kadar gaflet içerisinde bulunanlar, ne zaman (Sendika kurduk) denilmesi lâzım geleceğinden habersiz olanlar işçi davasına ne derece hizmet edebilirler, bu hususun takdirini de okuyucularımıza bırakıyoruz.

Şu noktayı da açıklıyalım ki eğer malûm bu şahıslar bir sendika kurmuş olsalardı, ilgili makamların bu gibi şahısların kuracağı sendikayı kabul etmeyecekleri de tabiiydi.

Acaba işçi davasına hizmet için oraya çıktıklarını iddiadan utanmıyan bu beyler tekstil sanayi işçileri sendikasını beğenmedilerse kurulmuş bulunan, ufak çapta olsa faaliyet gösteren Eyüp mensucat sendikasına veya Silivri kapıdaki mensucat sendikasına neden ihtihak etmediler? İşçi davasının parçalanma ile değilde toplanma ile daha kolay halledileceğini bilmiyecek kadar da mı gaflet içerisinde idiler? Yoksa ihtiras gözlerini dâvayı unutturacak kadar mı kararttı?

Zaten bugün Hür mensucat işçileri sendikasını kurmak isteyenlerin çoğu yakın tarihe kadar Eyüp mensucat işçileri sendikasının azası idiler. Hatta bunların arasında Eyyüpteki sendikamızın yönetim kurulunda çalışanlar bile mevcuttur. Bütün bu hususlar ortaya çıkarılmak istenen Hür Mensucat İşçileri sendikası kurucularının işi davasında ne kadar lâübalı olduklarının delilidir.

Muhtelif sendikalara giren ve fakat herhangi bir makam kapamıyan muhterisler, arzularını Hür mensucat işçileri sendikası veya Hür işçi sendikaları terliğinde tatmin yolunu tutmuşlardır o kadar.

Ankaradaki işsizler

Ankara (Hürbilet — Ankaranın muhtelif semtlerinde ve bilhassa Altındağ gibi yerlerde çok acı hayat şartları altında kıvranan işsiz vatandaşlar için bir çare aranması ve bunun tahakkuku için Ankara valisinin başkanlığında bir komisyon kurulması maksadile cunla günü Şehir lokantasında bir toplantı tertip edilmiştir. Toplantıya Ankara valisi Avni Doğan, Bölge Çalışma Müdürü Sendika temsilcileri ve işveren temsilcileri iştirak etmişlerdir. Toplantıyı açan müteşebbis sendika başkanları adına İsmail Aras toplantının maksat ve gayesini açıklamış ve sözü valî Avni Doğan'a vermiştir. Avni Doğan toplantısının ulvî gayesini belirttiğinden sonra işsizlere ne şekilde yardım yapılması gerekmesine teşkil edilmesini teklif ettiğinin tesbiti için bir komisyon kurulmasını ve bunu müteakip ikinci bir toplantıda bu isteklerin tahakkuku için komisiştir. Diğer konuşan hatipler de bu teklifi desteklemişlerdir. Toplantı komisyonun faaliyetini müteakip tekrar toplanmak üzere dağılmıştır.

Divriği Türkiye Demir İşçileri Sendikası Ana Tüzüğü

SENDİKANIN ADI

Madde 1 — Divriği Türkiye Demir İşçileri Sendikası adı ile bir sendika kurulmuştur.

SENDİKANIN YERİ

Madde 2 — Sendikamızın Merkezi, Cürek Karşı Site İdare Lojmanı 66 No. lu binadır.

SENDİKANIN AMACI

Madde 3 — Sendikamızın amacı, Üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak, mevcut kanunlar dairesinde iktisadî, içtimai ve medeni seviyelerini yükselmesine çalışmak; üyeleri arasında tesanüt ve her türlü yardımlaşmayı sağlamak ve üyelerini mahkemeler, Devlet daireseleri ve özel ve tüzel kişiler nezdinde temsil etmektir.

KURUCULAR

Madde 4 — Sendikamızın kurucuları şunlardır:

Mehmet Bozkurt, Bekir Bıyık, Yusuf Güneri, Emin Gülay, Veli Çetin, Ahmet Yıldırım, Hasan Coşkun,

GİRME VE ÇIKMA

Madde 5 — Sendikaya girme şartları şunlardır:

a) 18 yaşını bitirmiş bulunmak,

b) Türk Tabiiyetinde bulunmak,

c) Medeni haklara sahip bulunmak,

d) Hayısiye veya namus, muhil veya ağır hapsi müstelzim bir suçtan sanık veya hüküm giymiş bulunmamak ve memleketin yüksek menfaatlerini ihlâlâ saik fikir ve hareketlerle şöretli olmamak,

e) Fiilen demir madeninde işçi bulunmak,

f) Kuruluş amacını açıklayan beyannamede ve bu tüzükte ona bağlı dahili talimatnamede gösterilen hususlara uygun harekette bulunmayı kabul etmek,

Madde 6 — Aşağıda yazılı hallerde üyeler sendikadan çıkarlar:

a) Yabancı bir devletin siyasetine, propagandasına, fikir veya kanaatinin yayımına ve

ya gerçekleştirilmesine âlet olanlar,

b) İş kanununun 1. inci maddesinde yazılı işçi vasfını devamlı surette kaybedenler,

c) Millî menfaatlere ve milliyetçiliğe aykırı hareket edenler,

d) Bu tüzük ve buna bağlı dahili talimatname hükümlerine müsteniden riayet etmeyenler,

e) Sendikaya taahhüt ettiği aidatı özürsüz olarak arka arkaya üç ay vermiyenler,

f) İşçilik şeref ve haysiyetini kıran fiillerde bulunanlar,

g) Giriş şartlarının gösteren 5. inci maddenin b, c, d, ve e fıkralarındaki durumlarını kaybedenler,

h) Sendikadan ayrılmak istediğini yazı ile bildirenler (Medeni kanunun 63 üncü maddesine göre üye istifa tarihinden itibaren 6 ay geçmeden sendikadan ayrılmış sayılmaz.)

Madde 7 — 6. cı maddenin (b) ve (h) fıkralarına göre sendikadan ayrılanlar isterlerse sendikaya ait yardımlaşma sandık ve tesisleriyle ilgilerini devam ettirebilir.

Madde 8 — 6. cı maddenin (a, c, d, e ve f) fıkralarında yazılı fiilleri yapanlar hakkında 41. inci madde gereğince muamele yapılır.

Madde 9 — Her üye dilediği zaman sendikadan çıkabilir.

(Devamı var)

HÜRBİLEK HAFTALIK GAZETE

Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

Yazı işlerini fiilen idare eden Sabahattin Selek

o: o

Basıldığı yer

ALİŞAN DOBRA MATBAASI

Telefon : 25489

İş ve işçi Bulma kurumu

İş ve işçi arıyanlar

İş yahut işçi arıyorsan İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU şubelerine müracaat et. Bu şubeler isteğini parasız yerine getirir.

KURUM ŞUBELERİ

Ankara müdürlüğü	Telefon : 13686
İstanbul Müdürlüğü	» : 41367
İstanbul Ajanlığı	» : 21942
Üsküdar Ajanlığı	
Eyüp Kolu	
Bakırköy Kolu	» : 16-104
Beşiktaş Kolu	» : 81849
İzmir Müdürlüğü	» : 4842
Adana Müdürlüğü	» : 1152
Konya Müdürlüğü	» : 191
Eskişehir Müdürlüğü	» : 51
Bursa Müdürlüğü	» : 1963
Trabzon Müdürlüğü	» : 110
Samsun Müdürlüğü	» : 340